ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU
BORODÁČOVA 2
BRATISLAVA

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra

Názov školy	**Základná škola s materskou školou**		
Adresa	**Borodáčova 2, Bratislava**		
Riaditeľ školy	**Mgr. Bc. Martin Kotyra, PhD.**		
	1. cyklus		
Ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**
Počet hodín za týždeň	9 hodín	8 hodín	7 hodín + 1 dotovaná
Použitá literatúra	**Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie schválený dňa 31. 3. 2023**		
Platnosť dokumentu	**Od 1. 9. 2026**		

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA - charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní **jazykovej a komunikačnej gramotnosti** žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú sebarealizáciu.

Vychádzajúc z potrieb nadobúdania jazykovej a komunikačnej gramotnosti pilierom vzdelávacej oblasti sú komunikačné činnosti (interakcia, produkcia a recepcia), ktoré sú v rámci podoblastí spracované podľa špecifík vyučovania jednotlivých jazykov.

- **Interakcia** zahŕňa schopnosti žiaka primerane vstupovať do komunikácie, efektívne komunikovať myšlienky, pocity, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti.

- **Produkcia** zahŕňa tvorenie rôznych žánrov hovoreného a písaného textu a kultivovanie verbálneho a neverbálneho vyjadrovania.
- **Recepcia** zahŕňa vnímanie a porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, s dôrazom na vyhodnotenie a využitie získaných informácií.

V koncepcii vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v základnom vzdelávaní sa výraznejšie posilňuje **komunikačný, činnostný a zážitkový charakter predmetu**. Znamená to, že namiesto učenia sa izolovaných poznatkov o jazyku alebo literatúre sa väčšia pozornosť venuje **rozvíjaniu praktických komunikačných spôsobilostí žiaka, nadobúdaniu a rozvíjaniu gramotnosti a formovaniu žiaka ako čitateľa a pisateľa.** Jazykové učivo sa chápe ako opora pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí, nie ako konečný cieľ vyučovania predmetu.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia:

- Uplatňovať osvojené jazykové znalosti v praktických komunikačných činnostiach (hovorenie, počúvanie, čítanie, písanie).
- Využívať komunikačné činnosti pri vzdelávaní, sebarealizácii a pri napĺňaní rôznych komunikačných a kultúrnych potrieb.
- Kultivovať jazykovú interakciu a porozumieť jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.
- Získať skúsenosti s využívaním rôznych textov a foriem komunikácie (hovorená, písaná, vizuálna, audiovizuálna, digitálna).
- Osvojiť si stratégie porozumenia a tvorenia textu a využívať ich pri spracúvaní a vyhodnocovaní informácií a pri seba vyjadrovaní.
- Vytvárať a upevňovať pozitívny vzťah k učeniu sa jazykov a k jazyku ako spoločenskej, kultúrnej a individuálnej hodnote.
- Osvojiť si efektívne stratégie učenia sa jazyka a posilňovať autonómnosť pri jazykovom rozvoji.

Hlavným cieľom :

- **1. cyklu** je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

CIELE A KOMPONENTY jednotlivých vyučovacích predmetov

Pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí žiaka a pri nadobúdaní a rozvíjaní jeho gramotnosti sa tri základné komunikačné činnosti (interakcia, produkcia, recepcia) premietajú do piatich komponentov:

- **komunikačná interakcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka vecne a sociálne primerane vstupovať do medziľudskej komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Zámerom rozvíjania komunikačnej interakcie je uplatňovanie zásad kooperácie a zdvorilosti v rôznych komunikačných situáciách. Osobitne dôležité je uplatňovanie sociokultúrnych zvyklostí a postupné rozvíjanie argumentačných zručností žiaka.

- **hovorená produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre hovoreného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Dôležité je aj aktívne počúvanie hovoreného prejavu a jeho porozumenie. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné hovorený text kombinovať aj s obrazovou zložkou. Zámerom rozvíjania hovorenej produkcie je príprava žiaka na kultivovanú verejnú komunikáciu a na využívanie žánrov Hovoreného textu na rôzne účely.

- **písaná produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre písaného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Od začiatku nácviku písania sa zdôrazňuje význam a účel písaného textu. Dôraz sa kladie na proces písania textu a osvojovanie si postupov a stratégií tvorby písaného textu, vrátane uplatňovania pravopisných pravidiel. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné písaný text kombinovať aj s obrazovou alebo zvukovou zložkou. Zámerom rozvíjania písanej produkcie je pripraviť žiaka na funkčné a kultivované využívanie písania v rôznych komunikačných situáciách a pri vzdelávaní kultivovať žiaka ako recipienta umenia.

vecná recepcia zahŕňa recepciu rôznych žánrov čítaného a počúvaného textu, pri ktorej ide o získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Okrem porozumenia explicitných informácií treba žiaka viesť k vyvodzovaniu implicitných významov z textu a k ich prepájaniu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami. Rovnako dôležité je sledovanie úspešnosti porozumenia samotným žiakom. Zámerom rozvíjania vecnej recepcie je pripraviť žiaka na analýzu informácií, ich kritické hodnotenie a na samostatné učenie sa z textu.

- **zážitková recepcia** sa od vecnej recepcie odlišuje účelom čítania alebo počúvania, ktorým je získanie emocionálno-estetickej skúsenosti s literárnym textom. Čítanie a počúvanie literárnych textov, uvažovanie o nich, reflexia a tvorivá práca s nimi umožnia rozšíriť čitateľské teritórium žiaka a budovať jeho čitateľské sebavedomie. Pri výbere textov sa zdôrazňuje estetická a hodnotová stránka literárneho diela, na základe ktorej je možné pôsobiť na emocionálny, morálny a hodnotový rozvoj žiaka. Zámerom rozvíjania zážitkovej recepcie je prostredníctvom intenzívnych čitateľských alebo audiovizuálnych zážitkov kultivovať žiaka ako recipienta umenia. Úlohou vyučovania jazyka je formovať žiaka ako kultivovaného používateľa jazyka, ktorý vie primerane používať jednotlivé jazykové variety (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečia) podľa typu komunikačnej situácie a rešpektuje pritom sociokultúrne zvyklosti. Dôležité je aj chápanie jazykovej a kultúrnej rozmanitosti a rešpektovanie používateľov iných jazykov a príslušníkov iných kultúr. Osobitnou úlohou vyučovania je kultivovanie žiaka ako recipienta literárneho textu a iných druhov umenia.

Ciele podoblastí vyučovania prvého jazyka :

- Uplatňovať vecnú a sociálne primeranú komunikačnú interakciu, rešpektovať pritom komunikačného partnera a sociokultúrne zvyklosti.
- Rozlišovať jazykové variety a používať ich primerane situácii a funkcii komunikácie.
- Používať čítanie a písanie v rôznych komunikačných a vzdelávacích kontextoch.
- Získať vzťah k čítaniu a k písaniu textov, stať sa samostatným a aktívnym čitateľom a pisateľom.
- Vyjadrovať obsahy a komunikačné zámery prostredníctvom rôznych žánrov hovoreného a písaného textu.
- Porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného vecného textu, získané informácie využiť pri vzdelávaní a sebarozvoji.
- Získať základné znalosti o jazykovom systéme a o fungovaní jazyka v komunikácii a uplatniť ich v praktickej komunikácii.
- Porozumieť rôznym literárnym textom, interpretovať ich a na základe estetického prežitia textu formovať svoje postoje, hodnoty a osobnosť.
- Orientovať sa v tlačených a digitálnych médiách, rozlišovať spoľahlivosť a hodnovernosť informácií a informačných zdrojov.
- Získať základné argumentačné zručnosti a používať ich v diskusiách na aktuálne spoločenské témy a pri riešení problémov.
- Upevňovať si pozitívny vzťah k materinskému jazyku a k iným jazykom, uvedomovať si národnú, kultúrnu a individuálnu hodnotu jazyka.

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
- Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
- Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
- Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
- Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
- Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
- Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
- Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
- Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

Tematické okruhy a textová realizácia pre 1. cyklus:

- domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;
- čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.

<u>Prierezová gramotnosť</u>

Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖 👁️
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 💰
Občianska gramotnosť (občianska 👩‍⚖️ , mediálna 📱 interkultúrna 🌎)
Environmentálna gramotnosť 🌷
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné zvyklosti	pozdrav, tykanie/vykanie,	- rozlišovanie pozdravov, - tykania/vykania vo verejnom a - súkromnom komunikačnom prostredí, - formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	- -uplatniť doterajšie (predprimárne) znalosti s používaním pozdravov: používať vhodné pozdravy v závislosti od situácie, - rozlíšiť vhodné pozdravy podľa súkromného a verejného prostredia, - používať tykanie/vykanie v závislosti od situácie, - použiť správnu formu predstavenia sa: meno, priezvisko, (bydlisko), - sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie, - za pomoci učiteľa ohľaduplne komunikovať s komunikačným partnerom.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné zámery **a ich vyjadrenie**	prosba, prianie, nesúhlas	- formulovanie prosby, priania, nesúhlasu, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia	- chápať rozdiel medzi prosbou, prianím, nesúhlasom, - sformulovať jednoduchú prosbu, prianie, nesúhlas, nesúhlas, - spoznávať za pomoci učiteľa rôzne spôsoby vyjadrenia prosby, priania, nesúhlasu a porovnávať ich.
Dialóg	jednoduchý dialóg pozorné počúvanie	- nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: - kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pozorné počúvanie komunikačného partnera	- zapojiť sa do rozhovoru v dvojici za pomoci učiteľa, - sformulovať jednoznačnú otázku k téme rozhovoru, - sformulovať jednoznačnú a zrozumiteľnú odpoveď, - počúvať pozorne komunikačného partnera.
Komunikačné prostriedky **a pravidlá**	slovo, slovné spojenie, veta, dĺžka hlások, dvojhlásky, spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky)	- používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní - rôznych komunikačných zámerov, - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti(kvantita, dvojhlásky)	- uvedomovať si vlastnosti slov z hľadiska jazyka (slovo sa skladá zo slabík, slabika sa skladá z hlások, zo slov sa skladá veta), - chápať, že hláska je zvuk ľudskej reči, - chápať, že veta vyjadruje myšlienku, - vybrať za pomoci učiteľa vhodné slovné spojenia a použiť ich zmysluplne do vety, - sformulovať vhodné vety na vyjadrenie prosby, priania, nesúhlasu, - rozlišovať a správne vyslovovať slová s dlhými hláskami a dvojhláskami.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Príprava a prednes hovoreného prejavu	téma, prednes, ústna informácia- oznam, rozprávanie (zážitok)	- výber témy hovoreného prejavu, - rozvíjanie témy podľa zámeru informovať (oznam), - prednes hovoreného prejavu v - prostredí triedy	- s pomocou učiteľa vybrať tému hovoreného prejavu, rozvíjať ju podľa zámeru informovať, - rozprávať o tom, ako môže získať a overiť si informácie, - spolupracovať pri získavaní informácií, - prerozprávať príbeh, zážitok, pri formulácii viet neopakovať - zbytočne slová, nepoužívať slová neúčelne a neopakovať - často slová (toto, tam, ten, potom....), - počúvať hovorené prejavy a klásť jednoduché otázky k ich - obsahu.
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu	hovorený prejav, otázky a odpovede	- pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov, - kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, formulovanie odpovedí na položené otázky	- pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov, - s pomocou učiteľa klásť jednoduché otázky k obsahu počúvaného prejavu, formulovať jednoduché odpovede na položené otázky. -
Žánre hovoreného textu	rozprávanie (zážitok, skúsenosť), opis pracovného postupu blahoželanie	- jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, zážitok, - jednoduchý opisný text – hlavné znaky pozorovanej činnosti, - jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho blahoželania,	- rozprávať na základe otázok učiteľa o prežitej skúsenosti, - vyjadriť myšlienky v ucelených vetách, - určiť časovú následnosť deja, - pozorovať pracovný postup (priamo predvádzaný), - usporiadať poradie predvádzaných činností pomocou obrázkovej osnovy,

		- jednoduchá ústna informácia (oznam)	- s pomocou učiteľa nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav - ústne blahoželanie, - sformulovať jednoduchú ústnu informáciu – oznam.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: prosba, prianie, nesúhlas spisovná výslovnosť (dĺžka hlásky, dvojhláska)	- používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: prosba, prianie, nesúhlas, - vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách, - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita – dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások),	- používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi (prosba, prianie, nesúhlas) a vyjadrovať myšlienky v ucelených vetách s pomocou učiteľa, - uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti (dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), - tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, - napísať slovo znázornené obrázkom, - dokresliť obrázok podľa informácií v texte, - využívať písanie pri zaznamenávaní informácií,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slová s podobným významom, prirovnanie, melódia viet	- používanie prirovnania, ktorému žiaci rozumejú, - uplatňovanie melódie viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu	- používať prirovnania, ktorým rozumie, - triediť vety podľa obsahu, - uplatňovať melódiu viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu s pomocou učiteľa.

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Elementárne písanie	písmeno, písané písmo, tlačené písmo, odpis, prepis, diktovanie	- prípravné (predpisateľské) cviky, - percepčno-motorické zručnosti pri písaní, - fonematická analýza a diferenciácia, prevod od hlásky na písmeno, - písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania	- používať prípravné cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní, - dodržiavať správne sedenie a držanie tela pri písaní, - držať písací nástroj správne, - dodržiavať základné pravidlá využívania riadkov (veľkosť tvarov a výšky písmen, smer, rozostupy medzi písmenami, slovami), - chápať, že hláska je zvuk a písmeno je znak, - sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová, - určiť grafickú podobu tvarov písmen (tlačené, písané) a odlíšiť ich, priradiť písaný tvar písmena k tlačenému tvaru a opačne, - písať čitateľne všetky veľké tlačené písmená slovenskej abecedy, - písať písané písmená s oporou o grafický vzor, - používať osvojené písmená pri písaní slov a slovných spojení, odpísať písaný text, prepísať tlačený text, písať podľa diktovania.

Proces tvorenia textu	text, téma, zámer vety: oznámenie prosba, prianie,	- výber témy písaného textu pomocou učiteľa, - výber vhodných slov, slovných spojení podľa komunikačného / autorského zámeru	- vybrať tému písaného textu blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti s pomocou učiteľa, - vybrať vhodné slová a slovné spojenia na vybranú tému, - skladať vety z daných slov.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, rozprávanie (zážitok, skúsenosť)	- tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam), - jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku,	- s pomocou učiteľa vytvoriť nesúvislý text (zoznam činností v istom časovom úseku), - napísať jednoduché rozprávanie a s pomocou učiteľa usporiadať v texte poradie zažitých udalostí pomocou výrazov (najprv, potom, nakoniec),
Komunikačné prostriedky a pravidlá	oznámenie, prosba, prianie, slová s podobným významom	- vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie - texte: slová s podobným významom,	- vyjadriť s pomocou učiteľa jednoduché myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie, - tvoriť k daným slovám slová s podobným významom,
	pravopis a pravopisné pravidlá, veta, začiatok vety,	- interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; - fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka	- uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou učiteľa, - graficky rozlíšiť oznamovaciu vetu a opytovaciu vetu, - tvoriť vety podľa zadania.

Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník pravopis vlastných mien osôb a zvierat	dĺžeň, mäkčeň, - sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety, v menách osôb a zvierat	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Elementárne čítanie	text, veta, slovo, slabika hláska, písmeno,	- fonematické uvedomovanie sluchové rozlišovanie slov, viet, identifikácia hlásky, - poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena, - nácvik čítania slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, - oprava vlastných chýb pri čítaní	- identifikovať hlásky v slove podľa pokynu učiteľa, - identifikovať písmená slovenskej abecedy, - sluchovo určiť pozíciu danej hlásky v slove (na začiatku, vo vnútri, na konci slova), - sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová v čítanom texte, - čítať všetky tlačené a písané tvary písmen, - priradiť hlásky s písmenám, - rozložiť slovo na hlásky a určiť počet hlások v slove, - nacvičiť čítanie slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, - čítať slová a vety so správnou intonáciou pod dohľadom učiteľa, - doplniť do vety správny tvar slova, - s pomocou učiteľa opraviť vlastné chyby pri čítaní.
Porozumenie textu	obsah textu, nadpis, ilustrácia,	- vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, - identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché	- s pomocou učiteľa si vytvoriť predstavu o obsahu textu na základe ilustrácie, obrázkov, nadpisu, - identifikovať v texte nadpis, ilustráciu a obrazový materiál, - identifikovať za pomoci učiteľa kľúčové slová v texte a písomne ich zaznamenávať jednoduchou formou, - orientovať sa v texte podľa inštrukcií učiteľa,

		zaznamenanie, porozumenie doslovného (explicitného) významu písaného a počúvaného textu	- na základe otázok učiteľa vyvodiť význam slov, - vyhľadať informáciu priamo uvedenú v texte, - čítať krátke vecné texty a porozumieť doslovným informáciám, porozumieť obsahu jednotlivých viet, - použiť pri porozumení textu s pomocou učiteľa primerané znalosti slovnej zásoby, - interpretovať počutý / čítaný text samostatne a v závislosti od svojich individuálnych schopností.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	**VECNÁ RECEPCIA**		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		- pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní - (učiteľ „*myslí nahlas*“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, - sledovanie porozumenia obsahu prečítaného textu(*Viem, čo text hovorí?*)	- pozorovať učiteľov prejav pri čítaní a s jeho pomocou vytvoriť si predstavu o obsahu textu, - rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti výroku podľa textu, - preukázať porozumenie / neporozumenie prečítaného textu na základe otázok učiteľa.
Žánre vecného textu	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh),	- porozumenie konaniu postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom(neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, - porozumenie jednoduchým obrazovo- písaným alebo obrazovo- hovoreným textom: jednoduché náčrty, piktogramy,	- porozumieť konaniu postáv a dejovej postupnosti v rozprávaní, - porovnať sprostredkovanú skúsenosť z rozprávania s vlastnou skúsenosťou, - pomenovať jednoduché náčrty, piktogramy a priradiť ich samostatne alebo s pomocou učiteľa k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom.

Komunikačné prostriedky a pravidlá	obsah textu, slová s podobným významom	- pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného - zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, - vyvodzovanie významov slov z textu	- pozorovať jazykové vyjadrenia komunikačného zámeru a priradiť samostatne alebo s pomocou učiteľa interpunkčné znamienka na konci vety, nahradiť dané slovo iným slovom, - tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, - tvoriť slová s rovnakým slovotvorným základom, - vyvodiť význam slov z textu s pomocou učiteľa.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Čítanie **s porozumením**	text, ilustrácia nadpis	- odlíšenie textu od ilustrácie, - domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, - identifikovanie základných stavebných prvkov textu (nadpis), - predvídanie z počutého a prečítaného textu, - rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte	- samostatne odlíšiť text od ilustrácie a porovnať text s ilustráciou, - identifikovať nadpis textu, - odhadnúť s pomocou učiteľa obsah jednoduchého príbehu podľa ilustrácie, doplniť príbeh o text opisujúci situáciu pred dejom v texte a po ňom, - predvídať obsah z počutého a prečítaného - textu podľa svojich individuálnych dispozícií alebo s pomocou učiteľa, - orientovať sa v texte a vyhľadať podľa pokynov učiteľa slová alebo časti textu, - identifikovať v texte informácie podľa inštrukcií učiteľa, - identifikovať slová nesúvisiace s textom.
Čítanie pre zážitok	spisovateľ ilustrátor riekanka hádanka ľudová pieseň báseň rozprávka obrázkový príbeh	- rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, opis prostredia, situácie s pomocou Ilustrácie, - vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám,	- s pomocou učiteľa i s pomocou ilustrácie rozpoznať literárne postavy, opísať jednoduché situácie a prostredia, - vyjadriť a zdieľať svoje pocity z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne (mimika, gestá, pohyb),

		- stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, - formovanie empatie na základe čítaného a počúvaného textu, - rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch - spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských autorov s v ľudovej slovesnej tvorbe umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch	- textu a k literárnym hrdinom, - na základe otázok učiteľa vyjadriť svoj postoj k počutému, prečítanému textu a k literárnym hrdinom, - dramatizovať s pomocou učiteľa a podľa svojich individuálnych dispozícií vhodné literárne texty, - zaujať na základe čítaného a počutého textu a pomocou otázok učiteľa svoje empatické postoje a formovať ich, - orientovať sa s pomocou učiteľa vo vybraných literárnych dielach slovenskej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, - podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu v knihách a časopisoch.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Samostatný / sebavedomý čitateľ	kniha, knižnica,	- spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica), - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine, - rozširovanie čitateľského teritória: výber kníh a časopisov na čítanie s pomocou učiteľa	- využívať triednu a školskú knižnicu a orientovať sa v nich s pomocou učiteľa, - prechádzať od počúvaného textu k vlastnému čítaniu a čítaniu s pomocou, - vyjadriť čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine na základe otázok učiteľa, - vyberať knihy a časopisy na čítanie s pomocou učiteľa.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		- sledovanie kvality čítania s pomocou učiteľa (*Viem text prečítať?),* - kladenie otázok na porozumenie, - riešenie úloh k textom, - sledovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?)* - uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	- vnímať kvalitu svojho čítania primerane, podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou otázok učiteľa, - klásť jednoduché otázky na porozumenie, - riešiť úlohy k textom s pomocou učiteľa, - vymyslieť jednoduché kvízové otázky a návrhy odpovedí, - sledovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, - popísať vlastnými slovami význam a potrebu čítania literárnych textov.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné zvyklosti	pozdravy, oslovenie, poďakovanie, ospravedlnenie	- rozlišovanie pozdravov, oslovenia, - predstavenia sa, tykania/vykania vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, - formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	- rozlíšiť vhodné pozdravy, spôsob oslovenia (tykania/vykania) vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, - samostatne sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie primerane adresátovi a prostrediu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	nesúhlas, námietka, otázka (zisťovacia a doplňovacia), odpoveď	- formulovanie nesúhlasu a námietky, - porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia, - formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok, - formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom -	- sformulovať nesúhlas, námietku, vyjadriť jednoduché zdôvodnenie a využívať rôzne spôsoby ich vyjadrenia, - v skupine alebo samostatne sformulovať zisťovaciu a doplňovaciu otázku, - sformulovať vlastné potreby a prežívané pocity primeraným spôsobom.
Dialóg	dialóg vo dvojici, pozorné počúvanie	- nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, - pozorné počúvanie komunikačného partnera	- viesť jednoduchý dialóg v dvojici, striedať sa s partnerom pri otázkach a odpovediach, - pozorne počúvať partnera v dialógu, - ukončiť dialóg, použiť pritom vhodné prostriedky ukončenia kontaktu.

Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovo, slovné spojenie, veta, melódia viet, spisovná výslov-nosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, melódia viet)	- rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, - používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, - uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru, - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások)	- prostredníctvom tém dialógu rozširovať si slovnú zásobu, - s pomocou učiteľa uplatňovať a rozlišovať melódiu viet podľa komunikačného zámeru, - pri uplatňovaní pravidiel spisovnej výslovnosti používať vhodné slovné spojenia a vety pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov. .

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prednes hovoreného prejavu	téma, obrázková osnova, časová postupnosť, rozprávanie (zážitok, skúsenosť), prednes	- výber témy hovoreného prejavu, - využitie obrázkovej osnovy, - prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, - zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií na rozvíjanie témy	- zhromaždiť v skupine základné informácie k téme hovoreného prejavu, - na základe otázok učiteľa vyrozprávať príbeh, - k prednesu hovorenému prejavu využiť obrázkovú osnovu, uplatniť časovú postupnosť v rozprávaní.
Reflexia **hovoreného / počúvaného prejavu**	obsah prejavu, počúvanie, otázky a odpovede	- pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolu žiakov a iných hovoriacich, - kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, - formulovanie odpovedí na položené otázky, - úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa	- vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu, - formulovať odpovede na položené otázky, s pomocou učiteľa korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.
Žánre hovoreného textu	rozprávanie(prežitá skúsenosť), časová postupnosť, opis pracovného postupu a predmetu, informácia(odkaz, oznam), ústne pozvanie	- jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, - uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, - jednoduchý opisný text, hlavné znaky pozorovanej činnosti alebo opisovaného objektu(konkrétny predmet), - vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam), - jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania	- samostatne alebo na základe otázok učiteľa vyrozprávať prežitú skúsenosť, - pozorovať pracovný postup (priamo predvádzaný alebo z videozáznamu), - pomocou obrázkovej alebo slovnej osnovy vymenovať v poradí predvádzané činnosti, - pozorovať vonkajší vzhľad a opísať pozorovaný objekt (konkrétny predmet) samostatne alebo v skupine, - uplatniť v rozprávaní časovú postupnosť, - nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav - ústne pozvanie.

Komunikačné prostriedky **a pravidlá**	zámer vety: ozná- menie, otázka, rozkaz, prianie, nesúhlas, veta, jednoduché súvetie	- používanie viet s rôznymi komunikačnými - zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, - - vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach	- samostatne, v skupine používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi (oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, nesúhlas) - samostatne uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti (dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), - uplatňovať melódie viet podľa zámeru textu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	spisovná výslovnosť, melódia viet, slová s podobným významom, slová s opačným významom, prirovnanie, emocionálne - citovo zafarbené slová	- uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti(kvantita – dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), - uplatňovanie melódie viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a opačným významom, - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom prirovnania a emocionálnych slov	- dodržiavať správnu výslovnosť dvojhlások a dlhých hlások, - uplatňovať melódiu viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, - uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: slová s podobným a opačným významom, - samostatne vyjadriť vzťah k pomenúvaným javom prostredníctvom prirovnania a emocionálnych slov. - -

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne písanie	abeceda, písané písmo, tlačené písmo,	- písanie písmen slovenskej abecedy, - písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania, - písomné vyjadrovanie vlastných pocitov, predstáv a myšlienok	- písať čitateľne a automatizovane všetky písmená slovenskej abecedy, písať slová, odpísať písaný text, prepísať tlačený text, písať podľa diktovania, - používať osvojené písmená pri písaní viet a vetných celkov(odsekov), - s pomocou učiteľa vyjadriť písaním svoje pocity, predstavy a myšlienky.
Proces tvorenia textu	téma, rozvíjanie témy, obrázková osnova, zámer vety: informácia, rozprávanie, opis, informácia	- výber témy písaného textu s pomocou učiteľa alebo samostatne, - rozvíjanie témy podľa komunikačného / autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, - výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/ autorského zámeru, - využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme	- s pomocou učiteľa alebo samostatne vybrať tému a rozvíjať ju podľa komunikačného / autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, - vybrať vhodné slová, slovné spojenia a vetné celky podľa komunikačného / autorského zámeru, - zhromaždiť samostatne alebo v skupine základné informácie k téme textu.

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	obrazovo-písaný text, prezentácia vlastného textu obrazovo-písaný text,	- tvorenie jednoduchého obrazovo-písaného textu na blízku tému, - využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu, - prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	- vytvoriť jednoduchý obrazovo-písaný text na blízku tému, - využiť obrázkovú osnovu pri členení textu, - prezentovať vlastný text v prostredí triedy s pomocou učiteľa.
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam obrazovo-písaný text: pohľadnica, rozprávanie (udalosť, zážitok), časová postupnosť, intonácia,(odkaz, oznam)	- tvorenie jednoduchého nesúvislého textu, (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pohľadnica), - jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, - uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, - vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam), - využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu	- v skupine alebo samostatne vytvoriť nesúvislý text(zoznam) a obrazovo-písaný text(pohľadnica), na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti, samostatne napísať jednoduché rozprávanie o prežitej udalosti, zážitku, - v rozprávaní uplatniť časovú postupnosť, - napísať jednoduchý informačný test - odkaz, oznam, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, - vytvoriť v skupine alebo samostatne jednoduchý obrazovo-písaný text na blízku tému.

Komunikačné prostriedky a pravidlá	oznámenie, výzva, nesúhlas, námietka, slová s podobným významom, slová s opačným významom, citovo zafarbené slová, prirovnanie	- vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, - používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, zámená), - viet v texte (opakovanie slova, zámená), - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a opačným významom, - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania)	- samostatne alebo v skupine vyjadriť myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, - používať s pomocou učiteľa alebo v skupine základné prostriedky nadväzovania viet v texte – opakovanie slova, zámená, - s pomocou učiteľa alebo v skupine uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: slová s podobným a opačným významom, - vyjadriť svoj vzťah na základe otázok učiteľa k pomenúvaným javom prostredníctvom citovo zafarbených slov alebo prirovnaní.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, veta, začiatok a koniec vety, interpunkčné znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník rozlišovacie znamienka -dĺžeň, mäkčeň, dve bodky, vokáň hlásky, samohlásky (krátke, dlhé) dvojhlásky a spoluhlásky(tvrdé, mäkké), pravopis vlastných podstatných mien(mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy)	interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete, fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäkčeň, dve bodky, vokáň, delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spolu hláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); sémantický pravopis: pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy)	uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá podľa svojich individuálnych dispozícií, upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu s pomocou učiteľa alebo v skupine.

Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne čítanie	text abeceda	- fonematické uvedomovanie –sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči(rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky), - poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena, - nácvik krátkych textov primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti, - uplatňovanie splývavej výslovnosti, melódie pri hlasnom čítaní, - oprava vlastných chýb pri čítaní	- sluchovo analyzovať zvukové jednotky hovorenej reči - (rozlišovať hlásky, slabiky a slová), - identifikovať písmená slovenskej abecedy, - prečítať primerane náročný vecný text plynulo a - správne, nahlas a potichu, - uplatňovať pod dohľadom učiteľa splývavú výslovnosť - a melódiu pri hlasnom čítaní krátkych textov primeranej náročnosti, opraviť vlastné chyby pri čítaní.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu	obsah textu, nadpis, ilustrácia, informácia, kľúčové slová, zhrnutie informácií	- vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu,- - s oporou o doterajšie znalosti žiaka, - identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, - porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia	- vyvodiť s pomocou učiteľa a svojich doterajších znalostí základné informácie z počúvaného a z čítaného - textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, - identifikovať súvislosť medzi textom a vlastnou skúsenosťou na základe otázok učiteľa, - v skupine identifikovať a jednoducho zaznamenať kľúčové slová v texte, - reprodukovať v skupine alebo s pomocou učiteľa doslovný význam textu, - použiť s pomocou učiteľa pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby.
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		- pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „*myslí nahlas*“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, - hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede	- pozorovať učiteľov prejav pri čítaní a vytvoriť si predstavu o obsahu textu, - sledovať vlastné porozumenie textu, - identifikovať príčiny nedostatočného porozumenia textu s pomocou učiteľa alebo rovesníkov, - overiť správnosť vlastného porozumenia textu.

Žánre vecného textu	súvislý text: informácia(oznam, správa) úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek	- vyhľadávanie informácií v ozname a správe pomocou podporných otázok, - porozumenie dejovej a časovej postupnosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh - porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy	- identifikovať s pomocou učiteľa alebo v skupine doslovné (explicitné) informácie v ozname, správe, - porozumieť časovej postupnosti v rozprávaní, - porovnať sprostredkovanú skúsenosť z rozprávania s vlastnou skúsenosťou, - samostatne alebo v skupine priradiť jednoduché schémy, náčrty a piktogramy k jednoduchým obrazovo písaným alebo obrazovo-hovoreným textom.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

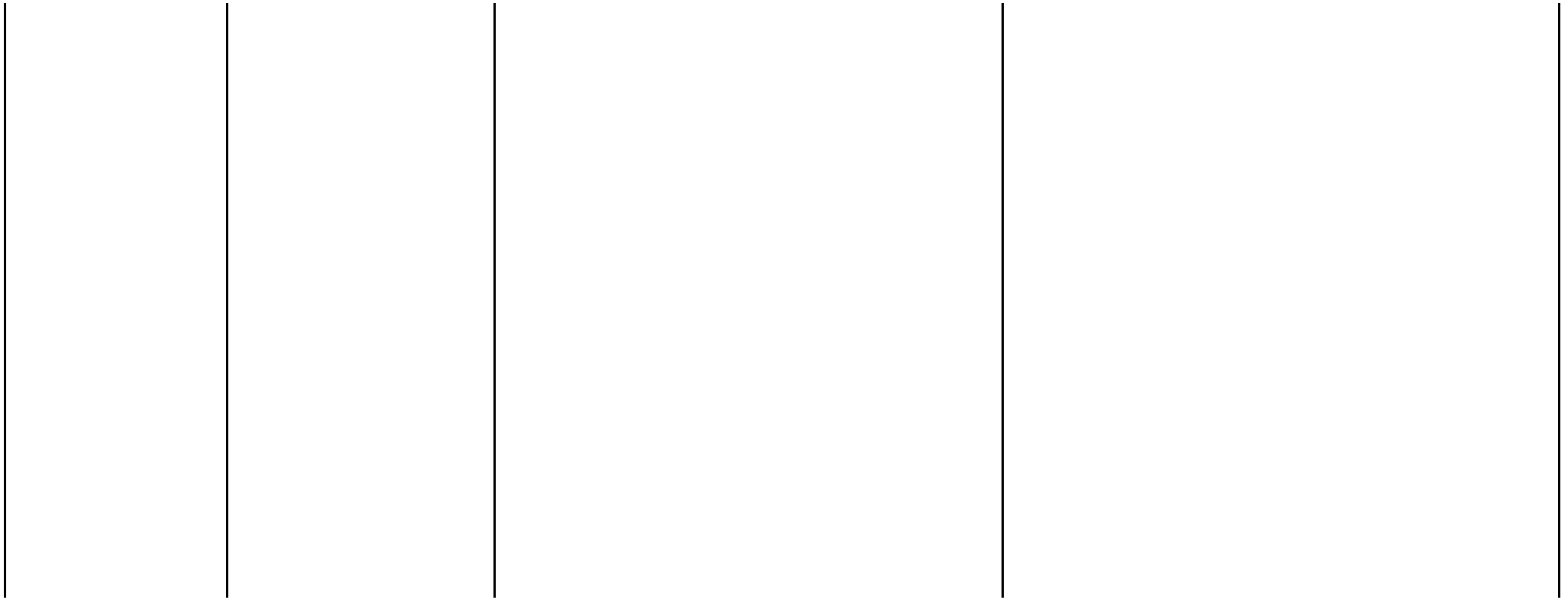
Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slová s podobným významom, slová s opačným významom, citovo zafarbené slová, prirovnanie	- pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, - pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, - vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania	- pozorovať jazykové vyjadrenia komunikačného zámeru a samostatne priradiť interpunkčné znamienka na konci vety, - pozorovať lexikálne vzťahy v texte, identifikovať slová s podobným a s opačným významom, zdrobneniny, - v skupine vyvodiť z textu význam prirovnaní, neznámych, viacvýznamových, emocionálnych slov a vyjadriť ho vlastnými slovami.

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	text strofa, rým, verš	- rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, - odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania),	- orientovať sa v texte a podľa pokynov rozoznať slová a vety v počúvanom alebo čítanom texte, - uvedomiť si, že slová a vety obsahovo na seba nadväzujú a tvoria súvislý text, - s pomocou učiteľa alebo v skupine odhadnúť význam neznámych slov, slovných spojení a prirovnaní,

		- domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, - predvídanie z počutého a prečítaného textu, - odlíšenie poézie od prózy - Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (strofa, rým, verš), - prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa	- domyslieť si jednoduchý príbeh na základe pozorovania ilustrácie, - podľa svojich individuálnych dispozícií alebo v skupine predvídať obsah príbehu z počutého a prečítaného textu, - odlíšiť samostatne alebo s pomocou poéziu od prózy na základe identifikovania základných stavebných prvkov textu, - vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných, - prerozprávať obsah čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok	spisovateľ, ilustrátor riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, rozprávka, obrázkový príbeh	- rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej, - porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, - vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme, - stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, - formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, - spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, - sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, - sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové spracovanie literárnych - diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia)	- s pomocou ilustrácie aj bez nej rozpoznať literárne postavy, opísať prostredie a situácie, - porovnávať seba a vlastné skúsenosti s postavami a textami, objavovať zhody a rozdiely, - v skupine vyjadriť a zdieľať svoje pocity a zážitky z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne, - identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie), - na základe otázok učiteľa alebo v skupine vyjadriť svoj postoj k zobrazenej téme z počutého, prečítaného textu a k literárnym hrdinom, - v skupine dramatizovať vhodné literárne texty, - predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, - zaujať na základe čítaného a počutého textu v skupine alebo s pomocou otázok učiteľa empatické postoje a formovať tak svoju empatiu, súcit a hodnoty v oblasti prosociálneho správania, - v skupine spoznávať vybrané témy v literárnych dielach slovenskej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, - podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu v knihách a časopisoch, - na základe návštevy divadelného a filmového predstavenia sprostredkovať svoj umelecký zážitok.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Samostatný/ sebavedomý čitateľ	časopis, knižnica	- vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov o svojom čítaní s pomocou učiteľa alebo samostatne, - orientovanie sa v zdrojoch na čítanie, - rozširovanie čitateľského teritória: cielený výber kníh a časopisov na čítanie, - spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie(triedna knižnica, školská knižnica, - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a v blízkom okolí - monitorovanie kvality čítania Viem text prečítať?,	- spoznávať a aktívne využívať triednu a školskú knižnicu a orientovať sa v nich, - vytvoriť s pomocou učiteľa svoje čitateľské portfólio, viesť si jednoduché záznamy o svojom čítaní, - orientovať sa v zdrojoch na čítanie v skupine alebo s pomocou učiteľa, - vyberať knihy a časopisy na čítanie spontánne v skupine alebo samostatne, - vyjadriť čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine na základe otázok učiteľa.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		- kladenie otázok na porozumenie. Riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom, - monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?), - uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	- vnímať kvalitu svojho čítania s pomocou učiteľa alebo v skupine, - klásť jednoduché otázky na porozumenie, v skupine riešiť úlohy k textom, - sledovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, - čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti, - uvedomiť si a v skupine primerane svojim individuálnym dispozíciám objasniť svoje chápanie významu a potreby čítania literárnych textov a s pomocou učiteľa hodnotiť vlastné čitateľské pokroky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti	komunikačné prostredie	- nadviazanie kontaktov vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí	- nadviazať kontakt s komunikačným partnerom v súkromnom a vo verejnom komunikačnom prostredí.
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie,	- formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom, - presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie, - formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania	- samostatne a primeraným spôsobom formulovať vlastné potreby a prežívané pocity, - požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť presne a pravdivo, - formulovať jednoduché zdôvodnenie javu alebo vlastného konania.
Dialóg	dialóg – priamy, nepriamy rozhovor, pozorné počúvanie	- priamy dialóg a telefonický dialóg, - nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh,	- samostatne vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom, - v skupine viesť jednoduchý (priamy, telefonický) dialóg, klásť vecné otázky a formulovať

		- pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov, - pozorné počúvanie komunikačného partnera	odpovede, dodržiavať pravidelné striedanie replík, - pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovná zásoba, (prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	- rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, - funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu, - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti(slovný prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	- rozširovať svoju slovnú zásobu prostredníctvom tém dialógu, - používať vhodné slovné spojenia a vety pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, - počas dialógu funkčne používať pohybové prostriedky(mimika, gestá, pohyb, ...), - samostatne uplatňovať už osvojené pravidlá spisovnej výslovnosti a pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov používať vhodné slovné spojenia a vety.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Príprava a prednes hovoreného prejavu	hovorený a príležitostný prejav, rozvíjanie témy, slovná osnova (úvod, jadro, záver), komunikačný zámer: informácia, rozprávanie (zážitok, skúsenosť príbeh), mimika, gestá, prednes, tréma	- výber témy hovoreného alebo príležitostného prejavu, - členenie textu, využitie slovnej osnov, - zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy, - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, - artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest, - prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, - jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu	- samostatne zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného alebo príležitostného prejavu, - rozvíjať tému podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, - pri príprave prejavu využiť artikulačné a výslovnostné cvičenia a používať situačne vhodné používanie mimiky a gest, - vytvoriť jednoduchý prejav a samostatne ho predniesť v prostredí triedy, - využívať jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu .
Reflexia hovoreného / počúvaného prejavu	obsah prejavu, kontrolné otázky, predpoklady, reflexia a sebareflexia	- pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich, - kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov, - úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	- pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov a iných hovoriacich, - samostatne klásť otázky k obsahu počúvaného prejavu, - korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení samostatne alebo s pomocou učiteľa alebo spolužiakov.

Žánre hovoreného textu	rozprávanie príbehu, opis pracovného postupu, predmetu, osoby, privítanie, rozlúčenie, vinš	- jednoduché rozprávanie: reálny alebo vymyslený príbeh, - jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	- samostatne vyrozprávať reálny alebo vymyslený príbeh, prezrieť si a prečítať obrázkovo-písaný text s opisom pracovného postupu, - povedať a písomne zaznamenať postupnosť činností v pracovnom postupe, - pozorovať vonkajší vzhľad zobrazeného predmetu, - špecifikovať hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet, blízka osoba), - pomenovať a písomne zaznamenať hlavné znaky pozorovaného predmetu, - pozorovať výzor blízkej osoby, - vymenovať hlavné znaky pozorovanej osoby, - nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav – ústne privítanie, rozlúčenie, tradičný vinš.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
	Obsahový štandard		**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: oznámenie, otázka, výzva, nesúhlas, námietka, (melódia, prestávka, prízvuk, spodobovanie, splývavá výslovnosť) spisovný jazyk, nárečia, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová	- používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, - uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), - pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú)	- samostatne používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi :oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie - uplatňovať melódiu, významovú pauzu a tempo pre javu podľa obsahu a komunikačného zámeru, - uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, - uplatňovať pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, - uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti – slovný prízvuk spodobovanie, splývavá výslovnosť, - rozlíšiť na základe pozorovania a porovnávania zásadné rozdiely medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou hovorovou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, - vyjadriť svoj vzťah k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie.

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne písanie	písané a tlačené písmo, zážitok, písomné vyjadrovanie	- odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania, - písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok	- písať automatizovane a čitateľne tlačené a písané písmená, - samostatne vyjadriť písaním svoje pocity, predstavy a myšlienky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Proces tvorenia textu	informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica) slovná osnova (úvod, jadro, záver) rozprávanie, opis, voľné písanie, koncept a úprava textu, slová s podobným významom, prezentácia vlastného textu	- výber témy písaného textu, - rozvíjanie témy podľa komunikačného /autorského - zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, - využívanie základných spôsobov zhromažďovania myš- - lienok a informácií k téme textu, - výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov - podľa komunikačného /autorského zámeru, - tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa - alebo prostredníctvom kontrolných otázok, - využívanie slovnej osnovy pri členení textu - prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	- samostatne vybrať tému a rozvíjať ju podľa komunikačného /autorského zámeru: informácia, rozpráva nie, opis, voľné písanie, - zhromaždiť základné informácie k téme textu, - vybrať vhodné slová, slovné spojenia a vetné celky podľa komunikačného/autorského zámeru, - tvoriť koncept textu a upraviť ho s pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, - využívať slovnú osnovu pri členení textu, - samostatne prezentovať vlastný text v prostredí triedy.
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, obrazovo-písaný text: pozvánka, pohľadnica,	- tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu(pozvánka, pohľadnica), - jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh,	- samostatne vytvoriť nesúvislý text (zoznam) alebo obrazovo-písaný text (pohľadnica, pozvánka) na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti, - napísať vymyslený príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, s uplatnením časovej postupnosti,

	rozprávanie (udalosť, zážitok, vymyslený príbeh), časová postupnosť opis (pracovného postupu, predme-tu, osoby) tvorivé písanie	- uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, - jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu(konkrétny predmet alebo blízka osoba), - jednoduché techniky tvorivého písania	- zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti a využiť ich pri tvorení opisu konkrétneho predmetu, blízkej osoby, - dodržiavať postupnosť dejov pri opise pracovného postupu, - použiť jednoduché techniky tvorivého písania samo statne alebo s pomocou učiteľa vo vlastnom procese tvorby textu .

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	výzva, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová	- vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, - používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa), - uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, - vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým žiaci rozumejú	- samostatne vyjadriť myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, - používať základné prostriedky nadväzovania viet v texte – opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa, samostatne alebo v skupine, - uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, - vyjadriť svoj vzťah samostatne alebo na základe otázok učiteľa k pomenúvaným javom prostredníctvom citovo zafarbených slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie.
	pravopis a pravopisné pravidlá,	- interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete, - fonematický pravopis: pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami, sémantický pravopis: rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien(mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy),	- samostatne uplatňovať pri písaní osvojené pravopisné pravidlá, -

Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	interpunkčné znamienka – bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník pravopis vlastných a všeobecných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová, slabikotvorné spoluhlásky	- etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych);- - -pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych), - morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; - jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy - (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos-isko, mam-ička),	- upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu v skupine alebo samostatne

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Elementárne čítanie	text abeceda	- uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní, - ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch, - oprava vlastných chýb pri čítaní	- prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu, - orientovať sa v abecedných zoznamoch na základe získaných zručností s používaním abecedy, - samostatne opraviť vlastné chyby pri čítaní.
Porozumenie textu	obsah textu, súvislý text: informácia,	- vyvodzovanie základných implicitných(nepriamo vyjadrených) významov z textu(vytváranie inferencií – logického úsudku pri odvodzovaní) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, - porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia, - stručné zhrnutie informácií	- v skupine vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu, - na základe otázok učiteľa reprodukovať kľúčové slová v texte, objaviť súvislosti medzi slovami a vetami, medzi textom a vlastnou skúsenosťou, - v skupine reprodukovať explicitný (zrozumiteľný) význam textu a zhrnúť informácie získané z textu, - identifikovať doslovné (explicitné) informácia z počúvaného a z čítaného textu, - samostatne použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov, - reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie, - sledovať vlastné porozumenie textu.

Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		- pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní(učiteľ „*myslí nahlas*“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia, hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (*Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?),* - vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými.	- pozorovať učiteľov čitateľský prejav a vytvoriť si predstavu o obsahu textu, - v skupine diskutovať o porozumení / neporozumení prečítaného textu, - zdôvodniť a obhájiť svoj názor, - identifikovať príčiny nedostatočného porozumenia textu, - posúdiť správnosť vlastného porozumenia textu, - vnímať a pomenovať chyby a nepresnosti pri čítaní, naznačiť alebo navrhnúť riešenia na ich odstránenie, - vybrať si podľa svojich individuálnych dispozícií stratégiu ako pracovať s chybou – vlastným úsilím, požiadaním o pomoc.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	VECNÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Žánre vecného textu	úvod, jadro, záver časová postup- nosť, odsek súvislý text: informácia(oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúse-nosť, príbeh), opis(pracovného postupu, predmetu, osoby), nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama	- porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny ale bo vymyslený príbeh, - vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa, - porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu, - identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu, - orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, - porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovorený textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá, - identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku	- porozumieť časovej a dejovej postupnosti v bežnom rozprávaní, - identifikovať s pomocou učiteľa alebo v skupine doslovné(explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, - orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte, - rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním, - porozumieť postupnosti dejov v opise pracovného postupu, - v skupine identifikovať hlavné znaky opisovaného objektu - pozorovať a popísať hlavné znaky opisovaného objektu, samostatne priradiť jednoduché schémy, náčrty a piktogramy k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo- hovoreným textom a orientovať sa v obrazových encyklopédiách a edukačných videách, - s pomocou učiteľa alebo v skupine identifikovať reklamu v médiách, diskutovať o jej účinku.

Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovné druhy: sloveso(časovanie, osoba), podstatné meno(všeobecné a vlastné podstatné mená), nadradené a podradené slová,	- úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte, - pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte, - rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), - vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy, - pozorovanie lexikálnych vzťahov: nadradené a podradené slová, - pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu	- vytvoriť si predstavu o význame a využití slovných druhov v texte, - vysvetliť pojem časovanie, samostatne vytvoriť a použiť tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovať tvary slovesa v texte, - samostatne rozlišovať vlastné a všeobecné podstatné mená: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), - samostatne alebo v skupine vyvodiť z textu význam neznámych, emocionálnych a viacvýznamových slov, frazeologických prirovnaní a iných jednoduchých frazém, - s pomocou učiteľa pozorovať lexikálne vzťahy medzi nadradenými a podradenými slovami a slovotvorne súvisiace slovách v texte.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Čítanie s porozumením	text, strofa, rým, verš, odsek	- rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, - predvídanie z počutého a prečítaného textu, - identifikovanie základných stavebných prvkov textu (strofa, rým, verš, odsek), - odlíšenie poézie od prózy, - prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, - odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová), - vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie	- samostatne sa orientovať sa v *texte* a podľa pokynov rozoznať slová a vety alebo časti textu, - uvedomiť si a podľa svojich individuálnych dispozícií preukázať, že slová a vety obsahovo na seba nadväzujú a tvoria súvislý text, - predvídať obsah príbehu z počutého a prečítaného textu, - porovnávať texty z hľadiska obsahového (*O čom je príbeh*?) a formálneho (*Ako je text napísaný?),* - samostatne identifikovať základné stavebné prvky textu – strofa, rým, verš, odsek, - odlíšiť poéziu od prózy a svoje tvrdenie vysvetliť vlastnými slovami, - samostatne podľa svojich individuálnych dispozícií prerozprávať obsah čítaného a počúvaného textu, odhadnúť význam neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania frazémy, emocionálne slová), - vyjadriť svoje chápanie rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom a uviesť príklady na využitie fantázie.

Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka, povesť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh,	- rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, - sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte, - vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme,	- samostatne rozpoznať a identifikovať literárne postavy, ich charakter, vlastnosti, opísať situácie a prostredia, - porovnávať seba a vlastné skúsenosti s postavami a textami, uvedomiť si zhody a rozdiely, hľadať možné riešenia pre situácie texte, - samostatne vyjadriť a zdieľať svoje pocity a zážitky z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne, - v skupine alebo samostatne vyjadriť svoj postoj k zobrazenej téme z počutého, prečítaného textu a k literárnym hrdinom, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka, povesť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh,	- stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, - formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, - spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, - sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, - sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel(návšteva divadelného a filmového predstavenia), - porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu	- v skupine stvárniť obsah literárneho textu rôznymi metódami tvorivej dramatiky, - predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, - na základe čítaného a počutého textu formovať svoju empatiu, súcit a hodnoty v oblasti prosociálneho správania, - v skupine spoznávať vybrané témy v literárnych dielach slovenskej a svetovej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, - rozoznať s pomocou rôzne formy spracovania textu v knihách a v časopisoch a samostatne sprostredkovať svoj umelecký zážitok, - interpretovať svoj umelecký zážitok z dramatického spracovania literárneho diela na základe osobného vnímania (divadelná, rozhlasová hra, filmové predstavenie), - čítať s porozumením texty umeleckej literatúry pri meranej náročnosti , - porozumieť úlohe autora pri tvorení textu.

Samostatný / sebavedomý čitateľ	knižnica	- orientovanie sa v zdrojoch na čítanie, - rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne, - spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica), - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a v blízkom okolí	- samostatne sa orientovať v zdrojoch na čítanie, - rozširovať svoje čitateľské teritórium: vyberať knihy a časopisy na čítanie samostatne, spontánne a cielene, - rozširovať svoje čitateľské portfólio, samostatne viesť jednoduché záznamy o svojom čítaní v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, - spoznávať a využívať dostupné knižnice (triedna knižnica, - školská knižnica, mestská knižnica), - spoznávať a vyjadriť vlastnými slovami čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine. -

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	ZÁŽITKOVÁ RECEPCIA		
Obsahový štandard			**Výkonový štandard**
Tematický celok	**Termíny**	**Činnosti**	**Žiak vie/dokáže:**
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		- monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať? Čo mi pri tom môže pomôcť?)* - kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom, - monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?),* - uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	- monitorovať kvalitu svojho čítania, - s pomocou učiteľa objavovať možné zdroje pomoci, - klásť otázky na porozumenie, samostatne riešiť úlohy k textom, - prepájať témy s reálnym životom, - monitorovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, - uvedomiť si svoje chápanie významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotiť vlastné pokroky v čítaní.

Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Jednou z foriem overovania osvojených pravopisných noriem je písanie kontrolných diktátov. Počet a téma nie sú predpísané (písmená, slabiky, slová, krátke vety). Žiaci napíšu povinne jeden výstupný diktát. Žiak absolvuje písomnou formou jednu výstupnú kontrolnú prácu. V procese čítania hodnotíme techniku čítania (presnosť, správnosť, plynulosť, výraznosť, tempo čítania) a stupeň porozumenia textu podľa kritérií (presnosť, správnosť). Žiak absolvuje jednu písomnú prácu zameranú na čítanie s porozumením. Učiteľ sleduje a formuje hodnotové postoje žiakov ako vnútorná motivácia, vzťahy medzi ľuďmi, vyjadrenie vlastného názoru.

1. Pravopisná zložka a písanie

- **Priebežné diktáty:** Slúžia primárne ako diagnostický nástroj na odhalenie medzier. Diktujú sa najprv samostatné písmená, neskôr slabiky (napr. *ma, so, li*), jednoduché trojpísmenové/štvorpísmenové slová a napokon krátke 2–3 slovné vety.
- **Výstupný diktát:** Povinná previerka na konci školského roka, ktorá preveruje zvládnutie tvarov písmen, hraníc slov vo vete a základnej interpunkcie (bodka, otáznik na konci vety, veľké začiatočné písmeno).
- **Výstupná kontrolná práca:** Overuje komplexné zručnosti z jazykovej zložky – odpis a prepis textu (z tlačeného do písaného písma), doplňovanie chýbajúcich písmen/slabík a priraďovanie slov k obrázkom.

2. Čítanie a literárna zložka

- **Technika čítania:**
  Presnosť a správnosť: Správne rozpoznávanie a spájanie hlások bez zamieňania tvarovo podobných písmen (napr. *b/d*, *m/n*).
  Plynulosť a tempo: Prechod od hláskovania k slabikovaniu a neskôr k plynulému čítaniu celých slov primeraným tempom.
  Výraznosť: Správne dodržiavanie pauzy na konci vety a intonácie.
  Čítanie s porozumením: Overuje sa samostatnou písomnou prácou (krátky text s jednoduchými otázkami, úlohy typu *pravda/nepravda* alebo spájanie textu s obrázkom) aj ústne (reprodukcia prečítaného príbehu vlastnými slovami).

3. Ústny prejav a komunikačné zručnosti

- **Slovná zásoba a formulácia myšlienok:** Hodnotí sa schopnosť žiaka odpovedať celou vetou, súvisle opísať obrázok alebo prerozprávať zážitok.
- **Výslovnosť a artikulácia:** Sledovanie správnej výslovnosti všetkých hlások v spolupráci s prípadnou logopedickou starostlivosťou.

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov

Počet chýb	Známka
0 - 1	1
2 – 4	2
5 – 7	3
8 – 10	4
11 a viac	5

Stupnica hodnotenia písomných prác

Percentuálne rozpätie	Známka
100% - 90%	1
89,99% - 75%	2
74.99% - 50%	3
49,99% – 25%	4
24,99% - 0%	5

Metódy, formy a stratégie vyučovania

- **Pedagogické stratégie a metódy:**
  - **Hlasové a sluchové cvičenia:** Fonematické uvedomovanie (rozklad slov na hlásky, určovanie prvej/poslednej hlásky), analyticko-syntetická metóda čítania.
  - **Rytmizácia a pohybové prvky:** Vytlieskanie slabík, spájanie výslovnosti s pohybom, riekanky a básničky spojené s mikrocvičeniami na uvoľnenie ruky.
  - **Zážitkové a hrové učenie:** Práca s príbehom, divadlo (dramatizácia rozprávok), hrové skladanie slov z kariet, magnetickej abecedy či pexesa.

- **Rozvoj grafomotoriky:** Postup od hrubej motoriky (kreslenie vo vzduchu, na chrbát, do piesku) k jemnej motorike (správny úchop, uvoľňovacie cviky pred písaním).
- **Diferencované vyučovanie a scaffolding:** Prispôsobenie tempa čítania a písania individuálnym možnostiam žiaka, odstupňovaná náročnosť textov.

- **Organizačné formy:**
  - Práca v dvojiciach (spoločné čítanie, vzájomná kontrola) a malých skupinách.
  - Komunikačný kruh na začiatku hodiny pre rozvoj hovorenej reči a aktívneho počúvania.
- **Adaptácia a rozvoj komunikácie:**
  - Postupný prechod od obrázkového čítania k textovému, vytváranie bezpečného prostredia pre voľný rečový prejav bez strachu z chyby.

Materiálno – technické a učebné zdroje

- **Učebnice a pracovné zošity (Vydavateľstvo Taktik):**
  - **Hravý šlabikár (1. a 2. diel, Taktik)** – ucelená koncepcia nácviku čítania s bohatým ilustračným sprievodom pre prirodzenú motiváciu.
  - **Hravá písanka (sada 1. – 4. diel, Taktik)** – súbor na nácvik tvorby písmen, spájania do slov a rozvoj plynulého písania.
  - **Hravé čítanie s porozumením pre 1. ročník (Taktik)** – doplnkovo edukačný materiál zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti a prácu s jednoduchým textom.
- **Učebné a manipulatívne pomôcky:**
  - Magnetická a demonštratívna tabuľová abeceda, obrázkové karty na rozvoj slovnej zásoby.
  - Senzorické pomôcky na písanie: pieskové tabuľky, plastelína, trojhranné ergonomické ceruzky a perá.
  - Detská knižnica v triede (obrázkové knižky, prvé čítanie) pre voľný výber žiakov.
- **Digitálne nástroje a médiá:**
  - Interaktívna tabuľa digitálna verzia Šlabikára Taktik a nácvik dráhy písania.

- Edukačný portál *Taktik kód* (interaktívne úlohy na spájanie hlások, sluchovú analýzu a doplňovačky).